

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 27045-11-11 ינוסוב ואח' נ' פלאפון תקשורת בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בפני כב' השופט עמית יריב

תובע גיורא ינוסוב

נגד

נתבעים

1. פלאפון תקשורת בע"מ
2. אלחרר יוסף חי - נמחק
3. נועם פצ'צי - נמחק
4. תמר יצחק - נמחק

צד ג' דוד ינוסוב

פסק דין

1 לפני תובענה לפיצויים בסך 150,000 ₪ שהגיש התובע, מר גיורא ינוסוב (להלן: "**ינוסוב**")
 2 או "**התובע**") נגד חברת פלאפון תקשורת בע"מ (להלן: "**פלאפון**" או "**הנתבעת**"), שעניינה
 3 – עסקת מכר ארבעה מחשבים ניידים מתוצרת יצרנים שונים לבנו של ינוסוב, מר דוד
 4 ינוסוב (להלן: "**דוד**"), וזאת ללא הרשאתו של ינוסוב.

5 למינון השלמת התמונה יוער, כי בתחילה הוגשה התביעה גם ביחס לשלושה נתבעים נוספים,
 6 שהיו נציגי שירות מוטעם פלאפון בעת ביצוע עסקאות המכר נושא הליך זה, אולם בהסכמת
 7 הצדדים, נמחקו נתבעים אלה מן התביעה ביום 28.2.2013 בכפוף להתחייבות פלאפון שלא
 8 להתכחש לאחריותה השילוחית למעשיהם.

תמצית העובדות

9
 10 3. עובדות המקרה, בבסיסן, אינן שנויות במחלוקת בין הצדדים, והן תובאנה להלן בתמצית:

11 א. ינוסוב התקשר עם חברת פלאפון במהלך שנת 2009, רכש שני מכשירי טלפון
 12 סלולאריים, ונתן לפלאפון הרשאה לחיוב כרטיס האשראי שלו בגין רכישת הציוד
 13 וכן בגין שירותי רדיו טלפון נייד (רטיינ).

14 ב. בארבעה מועדים שונים, הראשון ביום 29.6.2010 והאחרון ביום 2.8.2010, פנה דוד
 15 לדוכני שירות של פלאפון ורכש – בעסקאות נפרדות – לא פחות מארבעה מחשבים
 16 ניידים, כדלקמן:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 27045-11-11 ינוסוב ואח' נ' פלאפון תקשורת בע"מ ואח'

תיק חיצוני

- 1 (1) ביום 29.6.2010 רכש דוד מחשב נייד מדגם LG R380 ;
- 2 (2) ביום 8.7.2010 רכש דוד מחשב נייד מסוג Dell Studio ;
- 3 (3) ביום 29.7.2010 רכש דוד מחשב נייד מסוג HP Probook ;
- 4 (4) ביום 2.8.2010 רכש דוד מחשב נייד מסוג HP Probook .
- 5 נוראו לעניין זה סעיף 8 לתצהיר גבי עדי רוז מיטעם פלאפון, להלן יכונה ארבע
- 6 הרכישות "עסקאות המכר".
- 7 ג. הצדדים חלוקים בשאלה כיצד הודעה דוד לפני נציגי השירות, כאשר דוד עצמו
- 8 טען, בעדותו בקדם המשפט, כי לא הודעה כלל (עמ' 7 לפרוטוקול הדיון מיום
- 9 28.2.2013, ש' 16), אולם לטענת פלאפון, המגובה בתצהירי העדים מיטעמה, הציג
- 10 דוד לנציגי השירות של פלאפון צילום רשיון נהיגה של ינוסוב. מכל מקום, אין
- 11 מחלוקת בין הצדדים, ואף דוד הודה בכך, כי השיע עצמו כמתקשר לאביו, תוך
- 12 שציין בפני נציגי השירות כי אביו אינו דובר עברית, והעמיד פנים כמי שמקבל את
- 13 הסכמת אביו לביצוע העסקה.
- 14 ד. כאשר התברר לינוסוב, עם תחילת החיוב בגין עסקאות המכר, כי החיוב המתקבל
- 15 מפלאפון גבוה מן הרגיל, החל בביצוע בירורים בעניין, שאו התברר לו, כי דוד ביצע
- 16 את עסקאות המכר, אשר נפרשו ל-36 תשלומים הנגבים מחשבונו של ינוסוב.
- 17 ה. לטענתו של ינוסוב, פנה טלפונית בחודש אוגוסט 2010 לשירות הלקוחות הטלפוני
- 18 של פלאפון, והודיע כי עסקאות המכר לא נעשו על ידו, ואילו פלאפון שלחה
- 19 מסמכים לחתימתו, שעניינם – כך טען – "נוהל זיוף מסמכים". ינוסוב טוען כי
- 20 מילא את המסמכים ושילח אותם לנתבעת, אולם בפועל הוסיפה פלאפון לחייב את
- 21 חשבונו, וזאת עד שביטל את הוראת הקבע בכרטיס האשראי שבאמצעותו שילם
- 22 את חשבונותיו השוטפים (סעיפים 12, 14 לתצהיר ינוסוב).
- 23 ו. בחודש אוקטובר 2010, בעקבות פנייה של ינוסוב למחלקת פניות הציבור בפלאפון,
- 24 הגיעו הצדדים לסיכום שלפיו יוחזרו המחשבים הניידים לסניף פלאפון, והעסקה
- 25 תבוטל. ינוסוב החזיר את המחשבים לפלאפון.
- 26 ז. בחודש ינואר 2011, קיבל ינוסוב מכתב התראה מפלאפון בגין חוב נטען בסך כ-
- 27 17,000 ש"ח, אשר נענה בפנייה מיטעם בא כוחו של ינוסוב בחודש מרץ 2011. באפריל
- 28 2011 הגישה פלאפון תביעה לסכום קצוב נגד ינוסוב ללשכת ההוצאה לפועל בתל-
- 29 אביב על סך של כ-10,000 ש"ח, והתכתובת שבין הצדדים נמשכה. בחודש נובמבר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-11-27045 ינוסוב ואח' נ' פלאפון תקשורת בע"מ ואח'

תיק חיצוני

- 1 2011 הטילה פלאפון עיקולים על חשבונותיו של ינוסוב בבנקים, במשרד הרישוי
- 2 ובגופים פיננסיים נוספים.
- 3 4. בגין האמור, תבע ינוסוב את פלאפון בעילות כדלקמן:
- 4 א. חיובים בסך 7,640 ₪ אשר לא הושבו לתובע בגין העסקאות שבוטלו;
- 5 ב. פיצוי ללא הוכחת נזק בגין פגיעה בפרטיות לפי סעיף 29א לחוק הגנת הפרטיות,
- 6 תשמי"א – 1981 בסך 100,000 ₪;
- 7 ג. פיצוי ללא הוכחת נזק בגין הוצאת לשון הרע בהתאם לסעיף 7 לחוק איסור לשון
- 8 הרע, תשכ"ח – 1968 בסך 100,000 ₪.
- 9 משיקולי אגרה, הועמד סכום התביעה על סך 150,000 ₪ בלבד.
- 10 5. עוד טען התובע, כי פלאפון עוולה כלפיו בעוולת תרמית ומצג שווא וכן הפרה חובה חקוקה,
- 11 לרבות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, חוק הגנת הפרטיות, חוק איסור לשון הרע, חוק
- 12 החוזים (חלק כללי), תשל"ג – 1973 וחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, אולם משלא
- 13 התבקש סעד בגין עוולות אלה, אינני רואה מקום לדון בהן כלל.
- 14 6. פלאפון שלחה הודעה לצד שלישי נגד דוד, בטענה כי ככל שתחויב, יש לחייב את דוד, אשר
- 15 עוול כלפיה בעוולת התרמית.
- 16 **דין והכרעה**
- 17 7. תביעה זו של ינוסוב נסובה, למעשה, על שני אירועים נפרדים, הקשורים זה בזה, על מנת
- 18 לבדוק את זכאותו של ינוסוב לפיצוי, יש לבחון את חבותה של פלאפון ואת זכויותיו ביחס
- 19 לכל אחד משני האירועים בנפרד:
- 20 א. **האירוע הראשון** הוא האירוע שבו ביצעה פלאפון עם דוד את ארבע עסקאות המכר,
- 21 וחייבה בגינן את ינוסוב (להלן: "אירוע המכירה");
- 22 ב. **האירוע השני** הוא האירוע שבו פעלה פלאפון לגביית יתרת החוב הנטיעת של
- 23 ינוסוב כלפיה (להלן: "אירוע הגבייה");
- 24 8. כפי שיובהר להלן, אני סבור כי בכל אחד משני האירועים, נפלו פגמים קשים וחמורים
- 25 בהתנהלותה של פלאפון, פגמים אשר מעידים על כשלים חמורים בתהליכי העבודה של

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-11-27045 ינוסוב ואח' נ' פלאפון תקשורת בע"מ ואח'

תיק הייצוגי:

1 החברה, ועל נושאים הטיעונים "טיפול רחב" של הגורמים המתאימים בחברה, על מנת
2 למנוע את הישנותם.
3 ייאמר כבר כעת, כי מבלי לגרוע מאחריותו של דוד והתנהלותו הפסולה, כפי שיובהר להלן,
4 לקרות האירועים, חברת פלאפון הייתה מונע הנזק הפוטנציאלי היעיל והזול ביותר, ואילו
5 היו נהוגים בה נהלים ברורים וחד-משמעיים, ולחלופין – אילו וידאה כי הנהלים (ככל שהם
6 קיימים) מיושמים בפועל, ניתן היה למנוע את הפרשה כולה, אשר הסבה נזקים כספיים לא
7 רק לינוסוב, אלא גם לפלאפון עצמה.

אירוע המכירה

9 .9 הכשלים שהתגלו בהתנהלותה של חברת פלאפון באירוע המכירה ראוי שיביאו לבדק בית
10 יסודי בחברה בכל הנוגע לנהלי העבודה הנהוגים בנקודות המכירה של החברה, ובעיקר בכל
11 הנוגע לביצוע רכישות תוך חיוב חשבונו של לקוח קיים.

12 .10 אין חולק, כי דוד לא הוסמך על ידי ינוסוב לבצע רכישה של מחשב נייד מחברת פלאפון
13 בשמו ועל חשבונו, לא כל שכן לבצע ארבעה רכישות של ארבעה מחשבים. אין חולק גם, כי
14 יעסקאות המכר בוצעו בפועל. כיצד קרה הדבר?

15 עו"ד עדי רו, אשר העידה מטעם פלאפון, ציינה בעדותה, כי בנהלי פלאפון קיימת חובה על
16 הנציגים לזהות את הלקוח **עצמו** באמצעי זיהוי של הלקוח, ולא של "שליח" מטעמו (וראו
17 לעניין זה עמ' 25 לפרוטוקול ש' 12 – 13, 17).

18 אין מחלוקת בין הצדדים, כי בפועל, לא התייצב ינוסוב בעצמו, ואיש מנציגי השירות לא
19 שוחח איתו טלפונית באופן ישיר, ומכאן שנציגי השירות של פלאפון אף לא פעלו בהתאם
20 לתריג לנהל, שאף עליו העידה עו"ד רו (עמ' 25 ש' 17 – 20). יובהר, כי נציגי השירות – כולם
21 – אף לא שוחחו עם ינוסוב בעצמו, אלא הסתפקו בהצהרתו של דוד, כי ינוסוב מאשר את
22 העסקה, אך אינו יכול לשוחח עם הנציגים מאחר שאינו שולט בשפה העברית. ומכאן שלא
23 ערכו אפילו את הבדיקה המינימלית האפשרית, וזאת אף שהיו ערים לעובדה שלא הלקוח
24 עצמו הוא המבצע את הרכישות, אלא אדם אחר, המתיימר לפעול בשמו ומטעמו.

25 .11 משמעותו של הכשל בהתנהלות פלאפון היא דרמטית: אדם המנהל חשבון בחברת פלאפון
26 (או בכל חברה מסחרית אחרת) ומפקיד בידי החברה אמצעי תשלום (ויהא זה מספר כרטיס
27 אשראי או הרשאה לחיוב חשבון בנק) נותן אמון בחברה, שלא תאפשר לאיש לעשות שימוש
28 באמצעי תשלום זה אלא בהרשאתו המפורשת של הלקוח. חברה אשר אינה נוהגת כך,
29 מועלת באמונו של הלקוח, ומפרה את חובת הזהירות שלה כלפיו – חובת זהירות החלה על

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 27045-11-11 ינוסוב ואח' נ' פלאפון תקשורת בע"מ ואח'

תיק חיצוני

- 1 כל צד לחוזה, ועל אחת כמה וכמה על צד בחוזה שקיבל לידיו את הזכות לגבות את תמורת
2 החוזה במישרין מכיסו הווירטואלי של הצד שכנגד.
- 3 12. אילו היה מדובר בעסקה אחת בלבד, אפשר שניתן היה להתייחס למחזל חמור זה כאל
4 תקלה נקודתית, אולם העובדה שלא פחות מארבע עסקאות מרמה מוצעו באופן כזה, ואיש
5 מנציגי השירות שערכו את העסקאות לא עצר ודרש לוודא את הסמכותו של דוד לבצע
6 עסקאות בחיקפים ניכרים, יש בה כדי ללמד כי הנהלים שעליהם העידה גבי רוז (ואשר לא
7 הוגשו לתיק בית המשפט) לא הוטמנו כראוי בקרב דרגי השטח בחברה. העובדה היא, כי
8 נציגי המכירות, אשר יש להניח כי הם מתוגמלים על פי היקף המכירות שהשיגו, נמנעו
9 מלעצור את עסקת המכירה, על אף כל סימני האזהרה (צילום רישיון נהיגה ללא נוכחות
10 הלקוח עצמו, סירוב של מוצע העסקה בפועל לאפשר שיחה עם הלקוח וכד'), ובניגוד לנהלי
11 פלאפון, כפי שהוצגו ע"י עו"ד רוז.
- 12 13. גם בעובדה שדוד פעל בכוונת מרמה והציג מציגים שקריים בפני נציגי המכירות אין כדי
13 לסייע לפלאפון: השקפתי היא, כי תובת הזהירות החלה על צדדים להתקשרות עסקית
14 מחייבת גוף עסקי המחזיק בידיו אמצעי תשלום פעיל להגן עליו גם מפני פעולות זדון של
15 צדדים שלישיים שונים. חובה זו יכלה להתממש בקלות רבה, אילו נדרש דוד להציג ייפוי
16 כוח כתוב והתום על ידי ינוסוב, אילו נדרש להביא את ינוסוב עצמו כתנאי לקיום העסקה,
17 או אילו נדרש אפילו לבקש מאביו לאשר טלפונית למוקד שירות הלקוחות (שם ניתן שירות
18 גם בשפה הרוסית) כתנאי לביצוע העסקה – כל אלה אפשרויות שלא במושו, ואשר הביאו
19 למצב דברים זה, שבו הפקירה פלאפון את חשבונו של ינוסוב.
- 20 יש לזכור, כי ההתקשרות החוזית של ינוסוב הייתה עם פלאפון, ולא עם דוד, יש לזכור כי
21 פלאפון, ולא דוד, היא שהייתה צריכה לשמור על האינטרסים של ינוסוב בהקשר זה, מכוח
22 חובתה החוזית או המעין-חוזית כלפיו. משלא עשתה כן, האחריות נוטלת עליה במלואה.
- 23 14. במקרים מעין אלה, מועלית לעתים טענה, כי הקפדה על קיום נהלים כלשונם, התנהלות
24 "בירוקרטית", עלולה לפגוע בחיי המסחר ובעריכתן של עסקאות. לטענה זו (שלא נטענה
25 מפורשות בענייננו) אשיב, כי מאחר שיש להניח שמדובר במקרה שאיננו נפוץ, אפשר
26 שפלאפון יכולה לבחור "לרופף" את נהליה, על מנת לאפשר לעסקאות רבות יותר לצאת אל
27 הפועל, גם במחיר של עריכת עסקאות מרמה מן הסוג הזה – אולם במקרים שבהם תועלה
28 טענת מרמה מן הסוג הזה, יהיה עליה לשאת בעלויות. עניין זה הוא יעניין של שיקול עסקי-
29 כלכלי, וכל גוף רשאי, כמובן, לשקול את שיקוליו אלה על פי מיטב הבנתו.
- 30 בענייננו, אין מנוס מן הקביעה כי פלאפון התרשלה התרשלות רבתי בהתנהלותה אשר
31 אפשרה את קיום עסקאות הנכר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-11-27045 ינוסוב ואח' נ' פלאפון תקשורת בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

15. הצדדים הקדישו תשומת לב רבה לעובדה שדוד היה קטין בעת ביצוע עסקאות המכר, אולם אני סבור, כי עובדה זו היא בעלת משקל מצומצם, כמעט זניח, בפרשה כולה. ראשית, אינני משוכנע כי רכישת מחשבים ניידיים או מכשירים סלולריים לא יכולה להיכנס לגדר הסייג הקבוע בסעיף 6 לחוק הכשרות המשפטית והאמטורופסות, תשכ"ג – 1962, הקובע כי:
16. "פעולה משפטית של קטין שדרכם של קטינים בגילו לעשות כמוה [...] אינה ניתנת לביטול כאמור בסעיף 5, אף שנעשתה שלא בהסכמת נציגו, אלא אם היה בה משום נזק של מחש לקטין או לרכושו"
17. בתקופתנו, כאשר קטינים עושים שימוש תדיר במכשירים סלולריים ובמחשבים, וכאשר קטינים המצויים על סף הבגירות, כבמקרה שלפניי, רוכשים ציוד אלקטרוניקה לשימושם באופן יעצמאי כדרך שגרה, יתכן שניתן היה להחיל את הסייג האמור.
18. אולם אינני נדרש לקבוע מסמרות לעניין זה, שכן, והוא עיקר, אני סבור שדין הרכישות להתבטל גם אילו היה דוד בגיר בעת ביצועו – מאחר שכאמור, הוא פעל שלא על פי הרשאתו של ינוסוב, וללא אישורו.

אירוע הגבייה

16. כאמור לעיל, משהוברר לינוסוב קיומו של חיוב בגין עסקאות המכר, פנה הוא לפלאפון. אין מחלוקת, כי בתקופה שבין 23.8.2010 ובין 8.11.2010 לא פעלה פלאפון לביטול העסקה, אולם ב-8.11.2010 כבר סוכם עם הלקוח, כי העסקה תבוטל כנגד השבת המחשבים לנקודת שירות של פלאפון.
17. חרף זאת, וחרף העובדה שהיה על פלאפון לזכות בספרייה את ינוסוב על יתרת התשלומים בגין העסקאות, כך שיתרת חובו תוצג בהיקפה הנכון. על סך של כ-1,300 ₪ בראשית דצמבר 2010 (נראה עדות עו"ד רוזנמן' 28 ש' 26 – 30), בחודש אפריל 2011. כארבעה חודשים לאחר שבוטלו עסקאות המכר, הוגשה תביעה לסכום קצוב בהוצאה לפועל על סך של 10,052.42 ₪.
18. בעקבות תביעה זו ננקטו הליכי גבייה, ובהם, בין היתר, הוטל עיקול על חשבונותיו של ינוסוב בבנקים, בחברות ביטוח ועל רכבו (נראה סעיף 23 לתצהיר ינוסוב ונספח ט' לו).
19. העדים מטעם פלאפון לא הצליחו להציג לבית המשפט תשובה מניחה את הדעת לעניין זה: עו"ד רוזנמן לא ידעה להשיב מדוע הוגשה תביעה לסכום קצוב על מילוא סכום החוב הנטען, אף שהייתה הסכמה מפורשת עם הלקוח על סכום נמוך יותר והטילה את האחריות על משרד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-11-27045 ינוסוב ואח' נ' פלאפון תקשורת בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 עורכי הדין המוטפל בגבייה (וראו לעניין זה עמ' 28 ש' 31 – עמ' 29 ש' 13), ואילו מנהל צוות
 2 הגבייה מטעם משרד עורכי הדין, מר לור, העיד כי הויכויים שסוכמו עם פלאפון לא היו
 3 בידיעת משרד עורכי הדין עד פנייתו של ב"כ ינוסוב בחודש יוני 2011 (עמ' 39 לפרוטוקול, ש'
 4 1 – 4).
- 5 20. בין כך ובין כך, ומשדומה כי לא תיתכן מחלוקת שמשרד עורכי הדין הוא "ידה הארוכה" של
 6 פלאפון לביצוע הגבייה, אין צורך להכריע היכן נפלה השגגה – האם בפלאפון עצמה או
 7 במשרד עורכי הדין מטעמה. יעובדה היא, כי כאשר נפתחו הליכי ההוצאה לפועל בחודש
 8 אפריל 2011, הם נפתחו על סכום הגבוה כמעט פי עשרה (!) ביחס לחוב האמיתי שחב ינוסוב
 9 לפלאפון.
- 10 21. עוד יש להזכיר, כי ינוסוב, באמצעות בא כוחו, פנה פעמים רבות לפלאפון וביקש למנוע את
 11 ניהולם של הליכי הגבייה, אולם פניותיו – אשר צורפו כנספחים ה-ו'ז' לתצהיר ינוסוב –
 12 נותרו ללא מענה. עם זאת, יש לציין, כי ינוסוב – שהיה מיוצג באותה עת – לא הגיש
 13 התנגדות לתביעה על סכום קצוב, התנגדות שאילו הוגשה במועד, הייתה מביאה לעיכוב
 14 הליכי ההוצאה לפועל נגדו, ומאפשרת לו להקטין את נזקו הנטען.
- 15 22. התוצאה המיתקבלת מהתנהלות פלאפון עגומה: חברה הנותנת שירות לציבור לקוחותיה
 16 מגישה תביעה גבוהה פי עשרה מסכום החוב המוסכם בינה ובין לקוחה, נוקטת הליכי
 17 הוצאה לפועל ומתעלמת התעלמות מוחלטת, במשך תקופה ארוכה, מפניותיו לברר את
 18 החוב ולהסדירו. גם אם אין כאן דון, קרי – ניסיון פסול להפעיל לחץ על ינוסוב לשלם את
 19 חובו תחת איום של נקיטת הליכים על סכום גבוה משמעותית – רשלנות רבתי בוודאי יש
 20 כאן.
- 21 23. אשר על כן, אין מנוס מקביעה כי פלאפון התרשלה התרשלנות רבתי גם בניהול הליכי הגבייה
 22 מאת ינוסוב.
- 23 אחריותו של דוד
- 24 24. דומה כי לא תיתכן מחלוקת, כי "הגורם הראשוני" לפרשה העגומה שהתבררה לפניי הוא
 25 דוד. לולא פנה דוד במרמה לפלאפון לרכישת מכשירים ללא הרשאתו של אביו וללא רשותו,
 26 באופן העלול לעלות כדי עבירות של גניבה וקבלת דבר במרמה, לא הייתה הפרשה מתפתחת
 27 כפי שהתפתחה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-11-27045 ינוסוב ואח' נ' פלאפון תקשורת בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

25. פלאפון הגישה הודעה לצד שלישי נגד דוד, בטענה כי ככל שתחויב לשאת בתשלום כלשהו לינוסוב, יש לחייב את דוד בכך, מכוח עוולת התרמית. עוולה זו מוסדרת בסעיף 56 לפקודת הנויקין, שם נקבע כי:
- "תרמית היא הצג כוזב של עובדה, בידעה שהיא כוזבת או באין אמונה באמיתותה או מתוך קלות ראש, כשלא איכפת למציג אם אמת היא או כזב, ובכוונה שהמוטעה על ידי ההיצג יפעל על פיו; אולם אין להגיש תובענה על היצג כאמור, אלא אם היה מכון להטעות את התובע, אף הטעה אותו, והתובע פעל על פיו וסבל על ידי כך נזק ממון."
- יסודות עוולת התרמית הם, אם כן: (1) היצג כוזב של עובדה; (2) ידיעה פוזיטיבית של כוזב ולחלופין – העדר אמונה באמיתות העובדה או אדישות או קלות דעת לאמיתותה; (3) כוונה של המוטעה להביא את המוטעה לפעולה; (4) הטעייה בפועל; (5) נזק ממון.
26. דומה כי לא תיתכן מחלוקת כי כל יסודות העוולה מתקיימים בענייננו. דוד הציג לפני נציגי פלאפון היצג כוזב, כאילו הרשה לו אביו לעשות שימוש בחשבוננו של האב לשם ביצוע עסקאות הרכישה, דוד ידע היטב כי עובדה זו אינה אמת, ההיצג נעשה בכוונה להטעות את פלאפון, על מנת לקבל את המחשבים לרשותו, הטעה את פלאפון בפועל, והנזק הממוני טמון לא רק בפער שבין שווי המחשבים כחדשים ובין שוויים כמחשבים משומשים, אלא גם בנזק הטמון בחיובה של פלאפון בפיצוי ינוסוב בהליך שלפניו.
27. עו"ד גביש טען בסיכומיו, כי יש להחיל על דוד את הסייג הקבוע בסעיף 57 לפקודת הנויקין, שלפיו:
- "אין להגיש תובענה על היצג כאמור בסעיף 56, שנעשתה בנוגע לאפיו של אדם, להתנהגותו, לאשראי שלו, לכשרו, למלאכתו או לעיסוקו, כדי להשיג בשבילו אשראי, כסף או טובין, אלא אם היה ההיצג בכתב חתום בידי הנתבע נעמנו"
- טענה זו נדחתה. ההיצג שערך דוד אינו נוגע לאחת החלופות הנקודות בסעיף 57 הנ"ל, הוא אינו נוגע לאופיו, להתנהגותו, לאשראי שלו, לכשרו, למלאכתו או לעיסוקו, כי אם נוגע להרשאה שטען שהייתה ברשותו לבצע את העסקה. על כן, לא יוכל דוד להתחמק מאחריותו לנזקים שנגרמו – הן לדוד והן לפלאפון, ויש מקום לחייבו בחלק מן הפיצוי שיושת על פלאפון.
28. עם זאת, התנהלותו החמורה – ואף הפלילית – של דוד, לולא התלוותה להתרשלותה החמורה של פלאפון עצמה, לא הייתה מביאה לתוצאה המזיקה. על כן אני קובע את

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 27045-11-11 ינוסוב ואח' נ' פלאפון תקשורת בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 אחריותה של פלאפון לנוק בסך 85% מגובה הפיצוי, ואת אחריותו של דוד לנוק בסך 15%
2 בלבד. פלאפון זכאית, אפוא, לשיפוי מאת דוד על 15% מן הסכום שייפסק לחובתה.

הסעדים

4 29. ינוסוב הגיש תביעתו בשלושה רכיבים:

5 א. תביעת השבה בגין סכומים שנגבו מינוסוב, לטיענתו;

6 ב. עוולה על פי חוק הגנת הפרטיות – בגין גביית תשלום ללא הרשאה,

7 ג. עוולה על פי חוק איסור לשון הרע – בגין הטלת העיקולים

תביעת ההשבה

9 30. אשר לתביעת ההשבה, לא הוכח לפניי כי ינוסוב אכן שילם סך 7,640 ₪ לפלאפון, או כי
10 סכום זה לא הושב לו. למיעשה, הוכח כי הסכום שנגבה מחשבונו עמד על סך של כ-956 ₪,
11 ואלה קוזו מהחוב בגין שימושים (ראו עדותה של עו"ד רז, עמ' 29 ש' 29 – 30). משכך,
12 התביעה לרכיב זה נדחית.

הפגיעה בפרטיות

14 31. אשר לתביעה מכוחו של חוק הגנת הפרטיות – אני בדעה כי התרשלותה של פלאפון מהווה
15 פגיעה בפרטיותו של התובע.

16 32. החלופות המתאימות להגדרת "פגיעה בפרטיות" בסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות הן אלה
17 הקבועות בסעיפי המשנה (8) ו-(9):

18 "(9) שינוש בדיעה על עניינו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא לנוטרה
19 שלשונה נוסדה"

20 33. הפסיקה הרחיבה את ההגנה על הפרטיות גם מעבר ללשונו המפורשת של החוק (וראו לעניין
21 זה: ע"א 439/88 רשם מאגרי מידע נ' ונטורה פ"ד מח (3) 808, להלן: "עניין ונטורה").
22 למיעשה, פרטי חשבון הבנק של אדם ניתנו בעניין ונטורה כאחת הדוגמאות המובהקות
23 ל"ענייניו הפרטיים של אדם" (וראו עניין ונטורה, עמ' 821 דוגמה ב'). מספר כרטיס האשראי
24 של האדם – כמנהו לענייננו כמספר חשבון הבנק שלו, והוא בבחינת "ידיעה על ענייניו
25 הפרטיים של אדם" כלשון הסעיף.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 27045-11-11 ינוסוב ואח' נ' פלאפון תקשורת בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 34. לשם מה מסר ינוסוב את פרטי כרטיס האשראי שלו לפלאפון פשיטא שעשה כן על מנת
- 2 לאפשר לה לגבות חיובים המגיעים לה כדין מימנו, בגין עסקאות אשר אותן ביצע בעצמו או
- 3 הרשה לבצע.
- 4 כאשר עשתה פלאפון שימוש בפרטי כרטיס האשראי שנמסרו לשמירתה, על מנת לחייב את
- 5 ינוסוב בגין עסקאות שאושרו על ידי פלאפון ברשלנות רבתי, ושאותן לא אישר, פגעה
- 6 בפרטיותו של ינוסוב על פי דין.
- 7 35. על כן אני קובע, כי פלאפון עיוולה כלפי ינוסוב בעוולה מכוח חוק הגנת הפרטיות, המקימה
- 8 לו זכות לקבל פיצוי ללא הוכחת נזק.

לשון הרע

- 10 36. פסיקת בתי המשפט השלום והמחוזי נוטה לקבל את הגישה, שלפיה הטלת עיקול בגין חוב
- 11 שאינו קיים מהווה עוולה על פי חוק איסור לשון הרע (נראו לעניין זה, למשל, ע"א (ני-ם)
- 12 45661-12-10 ע"ד רזיאל גסלר נ' עיריית ירושלים (פסק דין מיום 24.3.2011), ת"א 2247-
- 13 08-07 בנק דיסקונט לישראל בע"מ נ' שגב תאילנד בע"מ (פסק דין מיום 6.12.2009) ופסקי
- 14 דין רבים נוספים). בית המשפט העליון טרם נדרש לסוגייה זו לגופה, וטרם נקבעה הלכה
- 15 בעניין (נראו לעניין זה: רע"א 7765/11 זידאן סלפית נ' עיריית נצרת, החלטה מיום
- 16 18.1.2012 הדוחה בקשת רשות ערעור בגלגול שלישי בעניין זה).
- 17 37. השאלה המתעוררת בענייננו היא, האם ניתן להחיל את חוק איסור לשון הרע מקום שבו
- 18 הליכי ההוצאה לפועל הופעלו כאשר היה קיים חוב לגיטימי, אולם הופעלו בגין חוב גבוה
- 19 משמעותית מן החוב האמיתי.
- 20 38. פלאפון טענה, כי אין היא מבחינה, לנושא אמצעי גבייה, בין חוב על סך 1,300 ₪ ובין חוב על
- 21 סך 10,000 ₪, וכי היא נוקטת אמצעי אכיפה דומים ביחס לכל חוב וחוב. עמדה זו היא
- 22 נכונה וראויה בעיניי, אולם אין בינה ובין השאלה שלפנינו דבר וחצי דבר.
- 23 הטלת עיקול כרוכה בפרסום היקפו של החוב למחזיקים פוטנציאליים. ברי כי מידת הנזק
- 24 לחייב מפרסום כאילו הוא חייב 10,000 ₪ עולה בהרבה על מידת הנזק לחייב מפרסום
- 25 כאילו הוא חייב 1,000 ₪ בלבד – שכן העולה מפרסום כזה הוא שהחייב שקוע בחובות
- 26 בחיפף ניכר, ועל כן הסיכון בניהול עסקים עמו גבוה יותר. על כן אני סבור, כי כאשר הליכי
- 27 הגבייה ננקטו בגין סכום גבוה משמעותית מסכום החוב האמיתי, יש בכך כדי להביא
- 28 להטלת אחריות בלשון הרע.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 27045-11-11 ינוסוב ואח' נ' פלאפון תקשורת בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 39. אלא שבענייננו, גם ללא האמור בסעיף 38 לעיל אני סבור כי לא קמה לפלאפון הגנה בעניין
2 זה, שכן גם החוב המיקורי, שלגביו אין מחלוקת (בסך כ-1,300 ₪) נובע מהתנהלותה של
3 פלאפון עצמה.
- 4 40. כאמור לעיל, ינוסוב ביטל את כרטיס האשראי אך ורק מאחר שלא הצליח להביא לעצירת
5 גביית היתר בגין עסקאות המכר בדרכים אחרות, ומאחר שלא קיבל בוענה מניח את הדעת
6 מאת פלאפון. ינוסוב לא כפר בחובתו לשלם את חובו לפלאפון ולא התחמק מתשלום, אלא
7 נדחף לבטל את כרטיס האשראי בשל מיחדליה החמורים של פלאפון עצמה.
- 8 41. בנסיבות אלה, אני סבור כי עצם הפתיחה בהליכי הגבייה נעשתה ברשלנות, תוך פגיעה בשמו
9 הטוב של התובע באופן שאינו מאפשר לקבל את הגנת תום הלב.
- 10 42. על כן אני קובע כי פלאפון עיוולה כלפי ינוסוב בעוולה על פי חוק איסור לשון הרע המקימה
11 לו זכות לפיצוי ללא הוכחת נזק.
- 12 **קביעת סכום הפיצוי**
- 13 43. כאמור לעיל, קובעים שני החוקים – הן חוק הגנת הפרטיות והן חוק איסור לשון הרע –
14 אפשרות לפסיקת פיצויים ללא הוכחת נזק. לפי סעיף 29א לחוק הגנת הפרטיות, עומד סכום
15 הפיצוי המרבי על 50,000 ₪, ולאחר הצמדה כמצוות סעיף 29א (ד) עומד על כ-60,000 ₪;
16 לפי סעיף 7א (ב) לחוק איסור לשון הרע, עומד סכום הפיצוי המרבי על 50,000 ₪, ולאחר
17 הצמדה כמצוות סעיף 7א (ה) לחוק – על כ-70,800 ₪.
- 18 בשני החוקים נקבע, כי ביצוע העוולה בכוונה לפגוע מאפשר לפסוק את כפל הפיצוי
19 הסטטוטורי.
- 20 44. לאחר ששכתי ועיינתי בחומר שלפניי, נחה דעתי כי לא הוכחה "כוונה לפגוע", כי אם
21 רשלנות בלבד. על כן אין התובע זכאי לכפל הפיצוי. עם זאת, אני סבור כי התובע זכאי
22 לפיצוי לפי כל אחד משני החוקים, מאחר שהעוולות כלפיו נעשו בשני אירועים נפרדים, כפי
23 שפורט בפסק דין זה.
- 24 45. אשר על כן, ולאחר ששקללתי את חומרת האירועים, את התנהלות הצדדים ואת תרומתו
25 של התובע עצמו לפרסום לשון הרע (למשל – בכך שלא מיהר להעביר את המסמכים
26 שהתבקש לביטול העסקה או בכך שלא הגיש התנגדות לביצוע התביעה בהוצאה לפועל), אני
27 קובע כי פלאפון תשלם לינוסוב את הסכומים כדלקמן:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 27045-11-11 ינוסוב ואח' נ' פלאפון תקשורת בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 א. בגין הפגיעה בפרטיות באירוע המכירה – פיצוי ללא הוכחת נזק בסך 28,000 ₪;
- 2 ב. בגין הוצאת לשון הרע באירוע הגבייה – פיצוי ללא הוכחת נזק בסך 13,000 ₪.
- 3 אני מחייב את דוד ינוסוב לשפות את פלאפון בשיעור של 15% מן הסכומים שנקבעו בסעיף
- 4 45 לעיל, בסך 6,150 ₪.
- 5 פלאפון תהיה זכאית לקזז מסכום זה את חובו של ינוסוב כלפיה, שלא הוכחש, בסך 1,300
- 6 ₪, ללא הפרטי הצמדה וריבית, וכנגד זאת – ייסגר תיק ההוצאה לפועל שפתחה פלאפון נגד
- 7 ינוסוב.
- 8 פלאפון תישא בהוצאותיו של ינוסוב בהליך זה בסך 6,000 ₪, וכן בשכר טרחת עו"ד בסך
- 9 14,500 ₪.
- 10 אני מחייב את דוד ינוסוב לשפות את פלאפון בגין רכיב ההוצאות ושכר הטרחה בסך 3,075
- 11 ₪ וכן לשאת בשכר טרחת עו"ד פלאפון בסך 5,000 ₪.
- 12 כל הסכומים בפרק זה ישולמו בתוך 30 ימים מהיום, שאם לא כן - יישאו הפרטי הצמדה
- 13 וריבית כחוק מהיום ועד לתשלום המלא בפועל.
- 14 משהובאו לפניי ראיות לכאורה לביצוע עבירות פליליות על-ידי דוד ינוסוב, פסק הדין
- 15 יועבר למנהל בתי המשפט, על מנת שזה יעבירו למשטרת ישראל, אשר תשקול לפתוח
- 16 בחקירה פלילית נגד דוד ינוסוב.
- 17 ניתן היום, י"ד אייר תשע"ד, 14 מאי 2014, בהעדר הצדדים.
- 18

 עמית יריב שופט

19
20